

Monumentnummer*: 524456

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **13 december 2001**
Kadaster deel/nr **82860/64**

Woonplaats* **Voorburg** Gemeente* **Leidschendam-Voorburg** Provincie* **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Voorburg** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Voorburg** Sectie* **F** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **8523**

*Omschrijving***

Inleiding complexonderdeel 1

Bij het buitenplaatscomplex behorende LANDHUIS Huis Hoekenburg daterend uit omstreeks 1809. In het begin van de zeventiende eeuw wordt het buiten Hooghenburgh reeds genoemd; in 1684 krijgt het de huidige naam. In de zuid-oostgevel bevindt zich een steen uit 1809 met de namen van de opdrachtgevers A.F. en A.H. Thorbecke, neven van de staatsman Thorbecke. Het interieur met de barokschilderingen en het trappenhuis stammen uit 1809. In 1909 kwam Hoekenburg in handen van J.D.M. de Voogt van het olieconcern Deterding, later directeur van de Bataafse Petroleum Maatschappij. Hij liet aan de ingang van de oprijlaan een smeedijzeren hek aanbrengen, dat sinds 1973 aan de Parkweg bij het park Vreugd en Rust staat. Ook realiseert hij een hoge serre van twee bouwlagen aan de zuidwestgevel, die in 1929 is afgebroken. Het huis was tussen 1929-2000 in gebruik van Effatha, het instituut voor dove en slechthorende kinderen. Het huidige aanzien van het pand dateert uit 1929 toen het gebouw met een mezzanino werd verhoogd naar een ontwerp van de architect A.T. Kraan van Kraan Groenewegen Verwijs te Leiden en de gevels en de topgevel aan de Vlietzijde werden gewijzigd. Het huidige aanzien van het pand stamt derhalve van 1929. In 1954 is de grote veranda aan de zuidwestgevel van het huis gesloopt en is het koetshuis aan de noordoostgevel, dat in 1929 reeds sterk gewijzigd was vervangen door een schoolgebouw. Het tussenlid dat Hoekenburg en koetshuis verbond werd daarbij sterk gewijzigd. De oorspronkelijke persiennes zijn alle verdwenen. De dakkapellen zijn verwijderd. Het interieur uit 1809 is tijdens de verbouwingen grotendeels behouden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

N.B. De nieuwbouw aan de noord-oostzijde is niet bij de bescherming betrokken. In de mezzanino bevinden zich nieuwe draairamen. Eind jaren tachtig vond een renovatie plaats, waarbij onder andere diverse ruimten van een verlaagd plafond zijn voorzien.

Omschrijving

Het huis is opgetrokken vanuit een rechthoekige plattegrond in gepleisterde baksteen. Het bestaat uit twee bouwlagen met een mezzanino. Het afgeplatte schilddak is gedekt met gesmoorde Tuiles du Nord. Het pand is met een tussenlid, dat onder een doorlopende kap en identiek gedetailleerd als het hoofdvolume, verbonden met de nieuwbouw aan de noord-oostzijde. Rondom bevindt zich een lage, hardstenen plint. Bovendien zijn rondom speklagen aangebracht, die bestaan uit koppenlagen van groene, geglaazuurde bakstenen. De schuifvensters hebben 10-ruits bovenlichten, hardstenen onderdorpels en rollagen bestaande uit groene, geglaazuurde stenen. Onder de mezzanino bevindt zich een rondom doorlopende uitkragende houten lijst. De gevels worden afgesloten met een wederom rondom doorlopende houten lijst. De symmetrische noord-west gevel bestaat uit zeven traveeën. De middelste travee heeft in het midden een éénlagige uitbouw, waarin de entree gesitueerd is. Op de uitbouw bevindt zich een balkon met smeedijzeren hekwerk en gecementeerde balusters met hardstenen koppen. Er zijn dubbele balkondeuren met 10-ruits bovenlicht. De gevels van de uitbouw hebben uitkragende houten lijsten. In de uitbouw bevinden zich langgerekte 18- en 27-ruits vensters. De entree bestaat uit een deur in achttiende-eeuwse stijl met een 18-ruits bovenlicht. De bovenlichten van de vensters op de eerste bouwlaag zijn voorzien van gebrandschilderd glas-in-lood met portretten in medaillons.

De rechter zijgevel (zuid-westzijde) heeft een terras, dat door opengewerkte bakstenen muren van de tuin afgeschermd is. Er zijn natuurstenen dekplaten en plinten waarop de bakstenen balusters steunen. Deze wering is in de huidige situatie dichtgezet. De voornaamste gevel ligt aan de zijde van de Vliet (zuid-oostzijde). Deze gevel bestaat uit zeven traveeën en het drie traveeën brede naar achtergeplaatste tussenlid. De middelste travee van de hoofdgevel risaleert licht en doorsnijdt de lijst onder de mezzanino en vervolgens de daklijst. Deze risaliet wordt bekroond door een fronton. Tussen de eerste en de tweede bouwlaag is een tegeltableau aangebracht met de naam van het huis 'Hoekenburg'. In de top wordt de risaliet geflankeerd door pilasters met daartussen naar binnen draaiende dubbele deuren voorzien van een ijzeren hekwerk. In het fronton bevindt zich een rond klepraam en stucwerk met florale motieven. In de eerste bouwlaag zijn aan weerszijden van de risaliet twee vensters met daartussen een dubbele terrasdeur geplaatst. Oorspronkelijk waren de bovenlichten van glas-in-lood voorzien. Op de tweede bouwlaag zijn aan beide zijden drie dubbele draairamen aangebracht. De stoep en dekplaten en plint van de gemetselde balustrade van het terras bestaan uit natuursteen.

INTERIEUR. Het huis heeft een asymmetrische indeling. In het tochtportaal ligt een marmeren vloer. Tegen de wanden zijn marmeren platen (bevestiging afgewerkt met bronzen sierknopjes) aangebracht. Er is een stucplafond en een dubbele tochtdeur met geslepen glas in deur en bovenlicht en met bronzen handgreep. Links van de hal ligt een centraal gelegen gang met aan weerszijden kamers. In de hal en de gang bevindt zich een marmeren lambrizing en marmeren neuten en aan het einde van de gang een gemarmerde houten lambrizing. In de hal zijn boven de lambrizing muurschilderingen in Neo-Barokke detaillering met florale motieven en polychrome bloemstillevens aangebracht. Een balk onder het plafond wordt ondersteund door consoles met daaronder op de wand geschilderde verticale sierlijsten. Langs de trap is een houten lambrizing aangebracht met daarboven muurschilderingen in Neo-Barokke detaillering met florale motieven en polychrome bloemstillevens. Langs de onderzijde van de trap en op het plafond in de hal bevinden zich panelen met profielen waarbinnen schilderingen van zwaluwen, zwanen en andere vogels zijn aangebracht. Onder de bordessen van de trap en boven de deuren in het trappenhuis zijn schilderingen met cherubijnen en florale motieven aangebracht. Op de verdieping (in de hal) bevinden zich gesjabloneerde schilderingen binnen profiellijsten in Neo-Barokke vorm. De houten trappaal is voorzien van een in reliëf gesneden festoen. De balusters zijn twee aan twee gekoppeld op ritmisch opgaande wijze, doorlopend tot en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met de hoogste verdieping. Boven het trappenhuis bevindt zich een traplicht met gebrandschilderd glas-in-lood in gedempte okers. Boven deur naar kamer middenvoor (waterzijde) is een grisaille met dolfijnen en cherubs geschilderd. Voorts bevindt zich in de kamer zelf een polychroom stucplafond in Neo-Empirestijl. In de kamer links aan de waterzijde is een papier-maché plafond met koof gerealiseerd. Het plafond bestaat uit een geometrisch patroon met Neo-Barokke lijsten in groen en goud, florale motieven, palmetten en trompe l'oeil-schildering met cherubijnen. Op verdieping bevindt zich onder meer een kamer met een polychroom Neo-Empire-stucplafond.

Waardering

Het huis Hoekenburg met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische - en architectuurhistorische waarde.

- vanwege de belangrijke plaats in de rijke bewoningsgeschiedenis langs de Vliet. Bovendien speelt het een aanzienlijke rol in de ontwikkelingsgeschiedenis van Voorburg.

- als uitdrukking van een stijl, vanwege de kwaliteit van de ontwerpen, vanwege de detaillering en het materiaalgebruik, in het bijzonder in het interieur.

- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Vliet en vanwege de ruimtelijk-functionele relatie met het landhuis Arentsburch en de omringende parken.

- vanwege de herkenbaarheid en de ruime mate van gaafheid.

- vanwege de hoge mate van gaafheid van het interieur in het bijzonder in de hal en het trappenhuis en enkele vertrekken. Het exterieur is nagenoeg gaaf. Het interieur is zeldzaam vanwege de kwaliteit en de kwantiteit van Neo-Empire en Neo-Barokke-detaillering van onderdelen van het interieur, met name in de hal en het trappenhuis.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument